

9 שוק העבודה

נתונים נבחרים, 2016

מספר המועסקים הגדול ביותר

לפי ענף כלכלי:
חינוך

כ-456 אלף

מסחר סטוני וקמעוני
ותיקון כלי רכב מנועיים

כ-430 אלף

לפי משלח יד:

בעלי משלח יד

אקדמי

כ-940 אלף

עובדי מכירות
ושירותים

כ-681 אלף

משרות שכיר
של עובדים ישראלים

3,494 מיליון

שהן

94.7%

מכלל משרות השכיר

שכר חודשי
ממוצע
למשרת שכיר

עובדים ישראלים
9,799 ש"ח

עובדים מחו"ל
5,739 ש"ח

עובדים ישראלים
בעלי ביטוח פנסיוני
(2015)

77.1%

משתתפים בכוח העבודה

(בני 15 ומעלה)

3.925 מיליון

מהם מועסקים:

1.765

מיליון

נשים

1.972

מיליון

גברים

בלתי מועסקים מכוח העבודה

4.8%

שיעור התעסוקה
(אחוז המועסקים
בקרב בני 15 ומעלה)

61.1%

56.4%

נשים

65.9%

גברים

שיעור התעסוקה
בקרב ערבים

42.5%

שעות עבודה
בשבוע בממוצע
למועסק

36.3

נושא זה מציג את המדדים העיקריים של שוק העבודה: השתתפות בכוח העבודה, בלתי מועסקים, שיעור התעסוקה, היצע וביקוש בשוק העבודה, משרות שכיר במשק הישראלי ושכר חודשי ממוצע למשרת שכיר. כמו כן מובאים נתונים על עובדים ישראלים בעלי ביטוח פנסיוני.

הנתונים על כוח העבודה מתקבלים מסקר כוח אדם, שהלשכה המרכזית לסטטיסטיקה עורכת בקרב משקי הבית משנת 1954. הסקר משמש למעקב שוטף אחר ההתפתחויות בכוח העבודה: גודלו ותכונותיו, היקף האבטלה ועוד. במהלך שנת 2016 רואיינו בממוצע בכל חודש כ-20,700 בני 15 ומעלה.

הנתונים על שכר חודשי ממוצע למשרת שכיר מבוססים בעיקרם על דוחות המעסיקים למוסד לביטוח לאומי ועל מקורות מינהליים אחרים, כמו מל"מ מערכות בע"מ והחברה לאוטומציה, המתקבלים מדי חודש.

הנתונים על עובדים ישראלים בעלי ביטוח פנסיוני מתקבלים מרשות המסים.

תכונות כוח העבודה¹

השתתפות בכוח העבודה

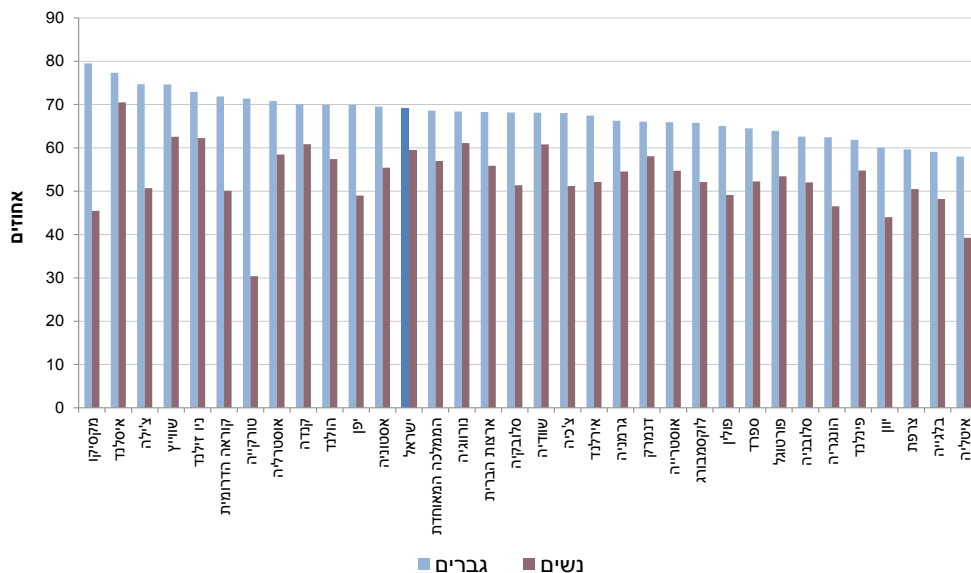
בשנת 2016 מספר המשתתפים בכוח העבודה בקרב בני 15 ומעלה היה 3.925 מיליון נפש - 3.737 מיליון מועסקים וכ-188 אלף בלתי מועסקים. בקרב המועסקים היו 1.972 מיליון גברים (לעומת 1.928 מיליון בשנת 2015) ו-1.765 מיליון נשים (לעומת 1.716 מיליון בשנת 2015), ובקרב הבלתי מועסקים היו כ-97 אלף גברים (לעומת כ-104 אלף בשנת 2015) וכ-92 אלף נשים (לעומת כ-98 אלף בשנת 2015).

אחוז המשתתפים בכוח העבודה בשנת 2016 היה 64.1% (ללא שינוי משנת 2015). בקרב הגברים הוא היה 69.1% (לעומת 69.3% בשנת 2015), ובקרב הנשים - 59.4% (לעומת 59.1% בשנת 2015).

בשנת 2016 אחוז המשתתפים בכוח העבודה בישראל (64.1%) היה גבוה מאחוז המשתתפים בכוח העבודה בארצות הברית (62.0%) וברוב מדינות ה-OECD. האחוז הגבוה ביותר של משתתפים בכוח העבודה היה באיסלנד (73.9%), בשווייץ (68.5%) ובניו זילנד (67.4%).

בהשוואה לפי מין, באחוז השתתפות הגברים בכוח העבודה ישראל ממוקמת באמצע בין מדינות ה-OECD. אחוז השתתפות הנשים בכוח העבודה בישראל גבוה יחסית (59.4%) ונמוך רק מהאחוז במדינות איסלנד (70.5%), שווייץ (62.6%), ניו זילנד (62.3%), נורווגיה (61.1%), קנדה (60.9%) ושוודיה (60.8%).

בני 15 ומעלה בכוח העבודה במדינות ה-OECD, לפי מין
2016

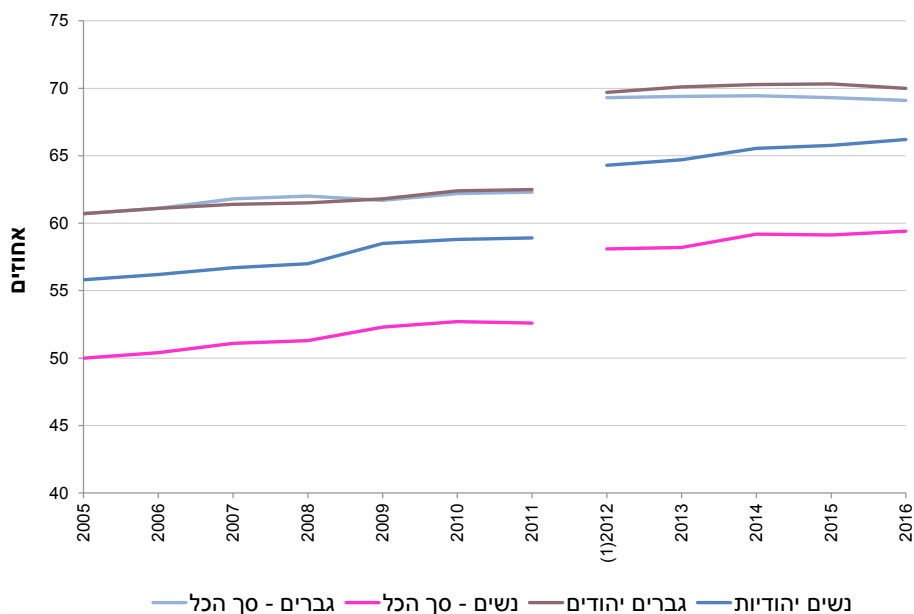
מקור הנתונים: ארגון העבודה הבין-לאומי (ILO), ארגון ה-OECD (מקסיקו, ניו זילנד וצ'ילה) והלמ"ס, סקר כוח אדם (ישראל).

בשנת 2016 מספר המשתתפים בכוח העבודה בקרב **יהודים** בני 15 ומעלה היה 3.252 מיליון נפש - 3.102 מיליון מועסקים וכ-150 אלף בלתי מועסקים. בקרב היהודים המועסקים היו 1.559 מיליון גברים (לעומת 1.540 מיליון בשנת 2015) ו-1.543 מיליון נשים (לעומת 1.505 מיליון בשנת 2015), ובקרב היהודים הבלתי מועסקים היו כ-75 אלף גברים (לעומת כ-82 אלף בשנת 2015) וכ-75 אלף נשים (לעומת כ-82 אלף בשנת 2015).

אחוז המשתתפים בכוח העבודה בקרב **יהודים** בני 15 ומעלה עלה ל-68.1% בשנת 2016 (מ-68.0% בשנת 2015). בקרב הגברים הוא היה 70.0% (לעומת 70.3% בשנת 2015), ובקרב הנשים - 66.2% (לעומת 65.8% בשנת 2015).

בני 15 ומעלה בכוח העבודה האזרחי, ⁽¹⁾ לפי קבוצת אוכלוסייה ומין

2016-2005

(1) משנת 2012 הנתונים מתייחסים לכלל כוח העבודה (כולל שירות צבאי חובה או קבע) ומבוססים על סקר כוח אדם חודשי.

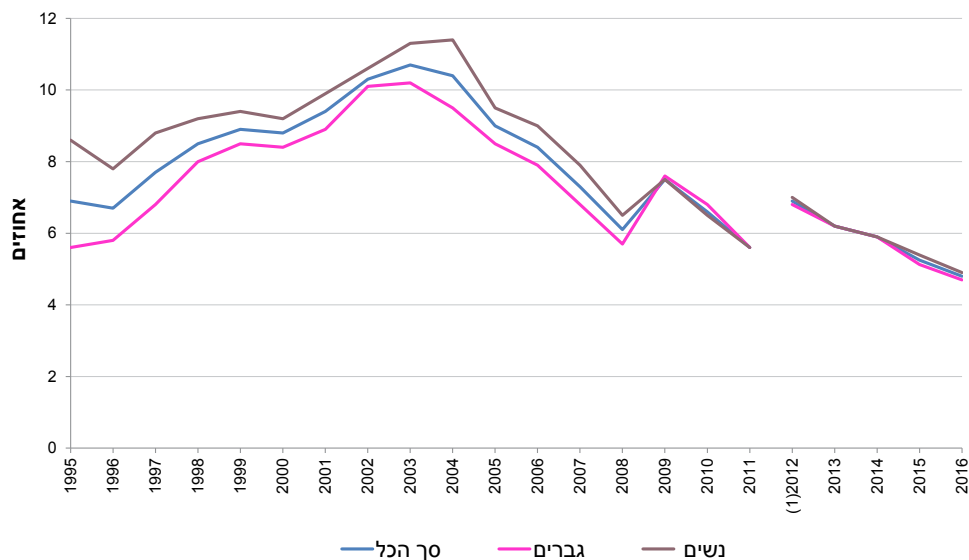
בשנת 2016 מספר המשתתפים בכוח העבודה בקרב **ערבים** בני 15 ומעלה היה כ-524 אלף נפש - כ-490 אלף מועסקים וכ-33 אלף בלתי מועסקים. בקרב הערבים המועסקים היו כ-348 אלף גברים (לעומת כ-337 אלף בשנת 2015) וכ-142 אלף נשים (לעומת כ-139 אלף בשנת 2015), ובקרב הערבים הבלתי מועסקים היו כ-19 אלף גברים (לעומת כ-20 אלף בשנת 2015) וכ-14 אלף נשים (ללא שינוי משנת 2015).

אחוז המשתתפים בכוח העבודה בקרב **ערבים** בני 15 ומעלה ירד ל-45.3% בשנת 2016 (מ-45.5% בשנת 2015). בקרב הגברים הוא היה 63.6% (לעומת 63.7% בשנת 2015), ואילו בקרב הנשים - 27.1% (לעומת 27.3% בשנת 2015).

בלתי מועסקים

אחוז הבלתי מועסקים מכוח העבודה בקרב בני 15 ומעלה ירד ל-4.8% בשנת 2016 (מ-5.3% בשנת 2015). בקרב הגברים הוא היה 4.7% (לעומת 5.1% בשנת 2015), ובקרב הנשים - 4.9% (לעומת 5.4% בשנת 2015).

בלתי מועסקים בני 15 ומעלה מכוח העבודה האזרחי, ⁽¹⁾ לפי מין
2016-1995

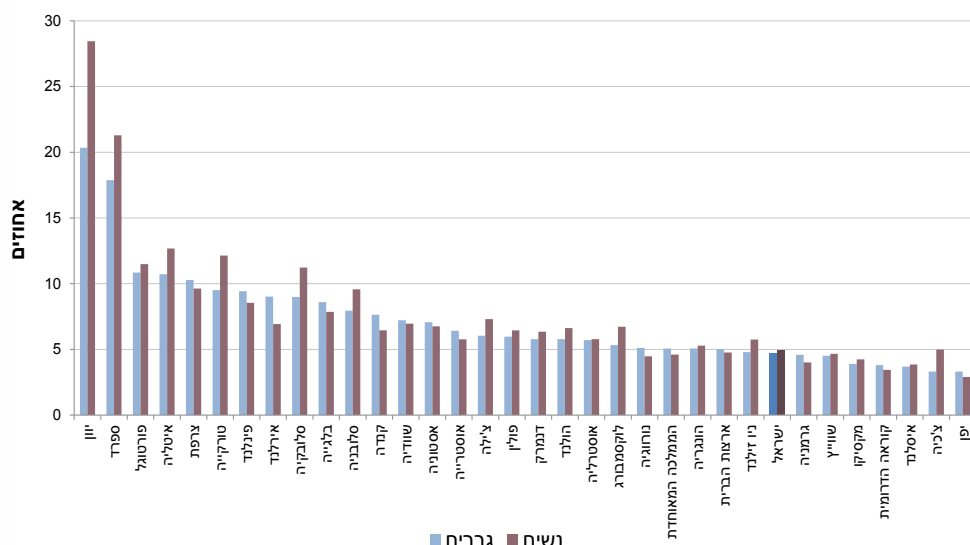

(1) משנת 2012 הנתונים מתייחסים לכלל כוח העבודה (כולל שירות צבאי חובה או קבע) ומבוססים על סקר כוח אדם חודשי.

אחוז הבלתי מועסקים בישראל (4.8%) היה נמוך מזה שברוב מדינות ה-OECD (גם בקרב גברים וגם בקרב נשים). האחוז הנמוך ביותר של בלתי מועסקים היה ביפן (3.1%) ובקוראה הדרומית (3.7%), והאחוז הגבוה ביותר של בלתי מועסקים היה ביוון (23.9%) ובספרד (19.4%).

בלתי מועסקים בני 15 ומעלה מכוח העבודה במדינות ה-OECD, לפי מין

2016

מקור הנתונים: ארגון העבודה הבין-לאומי (ILO), ארגון ה-OECD (מקסיקו, ניו זילנד וצ'ילה) והלמ"ס, סקר כוח אדם (ישראל).

אחוז הבלתי מועסקים מכוח העבודה בקרב **יהודים** בני 15 ומעלה ירד ל-4.6% בשנת 2016 (מ-5.1% בשנת 2015), הן בקרב הגברים והן בקרב הנשים (לעומת 5.0%-ו-5.1%, בהתאמה, בשנת 2015). אחוז הבלתי מועסקים מכוח העבודה בקרב **ערבים** בני 15 ומעלה ירד ל-6.4% בשנת 2016 (מ-6.8% בשנת 2015). בקרב הגברים הוא היה 5.2% (לעומת 5.7% בשנת 2015), ובקרב הנשים - 9.2% (לעומת 9.1% בשנת 2015).

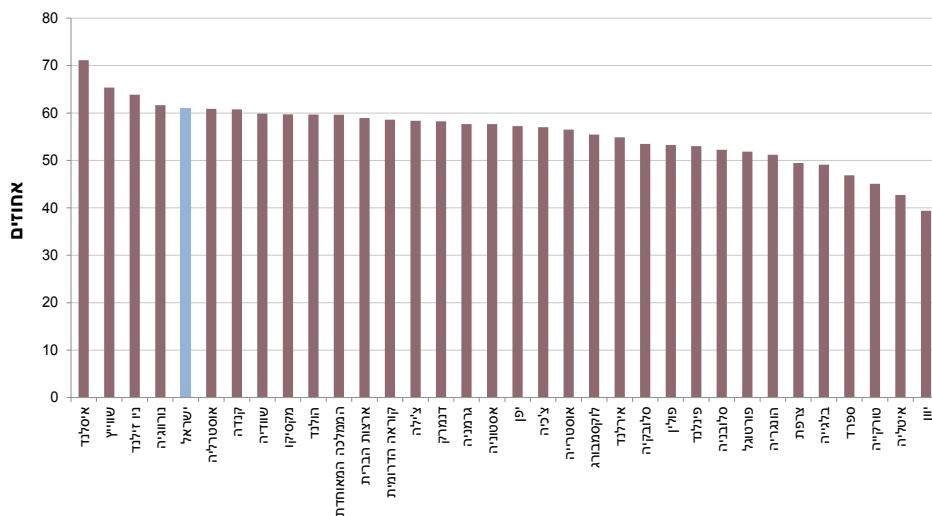
שיעור התעסוקה

שיעור התעסוקה (אחוז המועסקים בקרב בני 15 ומעלה) עלה ל-61.1% בשנת 2016 (מ-60.7% בשנת 2015). בקרב הגברים - 65.9% (לעומת 65.7% בשנת 2015), ובקרב הנשים - 56.4% (לעומת 55.9% בשנת 2015). מספר המועסקים בשנת 2016 היה 3.737 מיליון, מהם 3.260 מיליון שכירים (לעומת 3.644 מיליון מועסקים ו-3.183 מיליון שכירים בשנת 2015). ממוצע שעות העבודה בשבוע למועסק עלה ל-36.3 בשנת 2016 (מ-35.7 בשנת 2015).

בשנת 2016 שיעור התעסוקה בישראל (61.1%) היה גבוה משיעור התעסוקה ברוב מדינות ה-OECD. שיעור תעסוקה גבוה מזה שבישראל נרשם רק באיסלנד (71.1%), בשווייץ (65.4%), בניו זילנד (63.9%) ובנורווגיה (61.7%). שיעור התעסוקה הנמוך ביותר נרשם ביוון (39.4%).

שיעור התעסוקה של בני 15 ומעלה במדינות ה-OECD

2016

מקור הנתונים: ארגון העבודה הבין-לאומי (ILO), ארגון ה-OECD (מקסיקו, ניו זילנד וצ'ילה) והלמ"ס, סקר כוח אדם (ישראל).

שיעור התעסוקה בקרב **יהודים** בני 15 ומעלה עלה ל-64.9% בשנת 2016 (מ-64.5% בשנת 2015). בקרב הגברים הוא היה 66.8% (ללא שינוי משנת 2015), ובקרב הנשים - 63.1% (לעומת 62.4% בשנת 2015).

שיעור התעסוקה בקרב **ערבים** בני 15 ומעלה עלה ל-42.5% בשנת 2016 (מ-42.4% בשנת 2015). בקרב הגברים הוא היה 60.3% (לעומת 60.1% בשנת 2015), ובקרב הנשים - 24.6% (לעומת 24.8% בשנת 2015).

מועסקים, לפי ענף כלכלי ומין

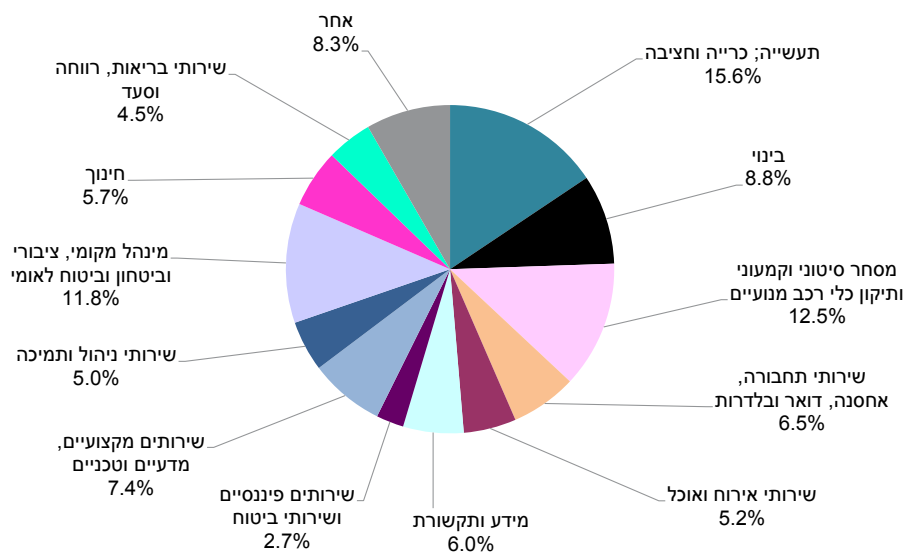
מספר המועסקים הגדול ביותר בשנת 2016 היה בענף החינוך - כ-456 אלף. בענף "מסחר סיטוני וקמעוני ותיקון כלי רכב מנועיים" היו כ-430 אלף מועסקים, ובענף "תעשייה; כרייה וחציבה" - כ-425 אלף מועסקים.

האחוז הגבוה ביותר של גברים מועסקים נרשם בענף "תעשייה; כרייה וחציבה" (15.6%), בענף "מסחר סיטוני וקמעוני ותיקון כלי רכב מנועיים" (12.5%) ובענף "מינהל מקומי, ציבורי וביטוח לאומי" (11.8%). האחוז הגבוה ביותר של נשים מועסקות נרשם בענף החינוך (19.9%), בענף "שירותי בריאות, רווחה וסעד" (18.0%) ובענף "מסחר סיטוני וקמעוני ותיקון כלי רכב מנועיים" (10.8%).

בשנת 2016 הועסקו יותר נשים מגברים בענפי הכלכלה האלה: משקי בית כמעסיקים (86.7%); שירותי בריאות, רווחה וסעד (78.4%); חינוך (75.9%); שירותים אחרים (61.3%); שירותים פיננסיים ושירותי ביטוח (57.9%).

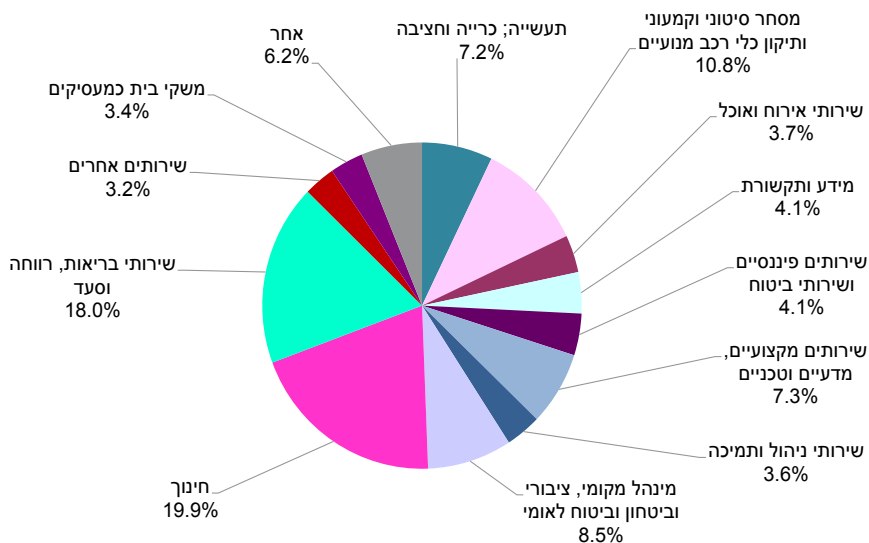
גברים מועסקים, לפי ענף כלכלי (סיווג 2011)

2016

נשים מועסקות, לפי ענף כלכלי (סיווג 2011)

2016

מועסקים, לפי משלח יד ומין

מספר המועסקים הגדול ביותר בשנת 2016 היה בקרב "בעלי משלח יד אקדמי" - כ-940 אלף. מספרם של עובדי מכירות ושירותים היה כ-681 אלף, ומספרם של עובדים מקצועיים בתעשייה ובבינוי ועובדים מקצועיים אחרים - כ-492 אלף.

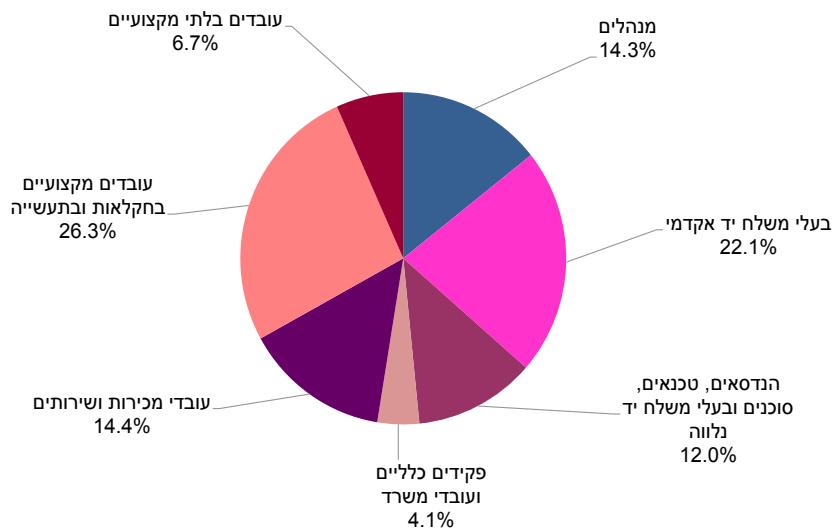
האחוז הגבוה ביותר של גברים מועסקים נרשם במשלח היד "עובדים מקצועיים בחקלאות ובתעשייה" (26.3%) ובקרב בעלי משלח יד אקדמי (22.1%). האחוז הגבוה ביותר של נשים מועסקות נרשם בקרב בעלי משלח יד אקדמי (31.9%) ובקרב עובדי מכירות ושירותים (24.8%).

בשנת 2016 הועסקו יותר נשים מגברים במשלחי היד האלה: פקידים כלליים ועובדי משרד (70.7%); עובדי מכירות ושירותים (61.4%); בעלי משלח יד אקדמי (57.2%); הנדסאים, טכנאים, סוכנים ובעלי משלח יד נלווה (55.2%).

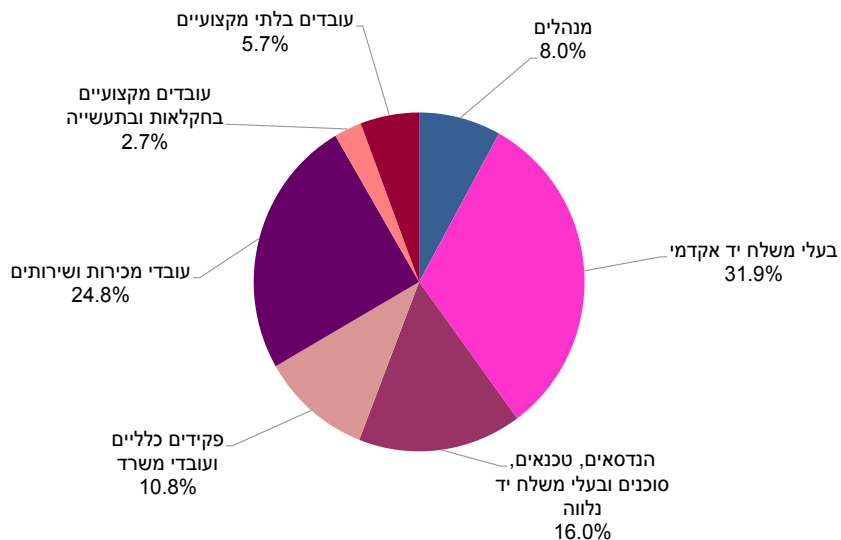
גברים מועסקים, לפי משלח יד (סיווג 2011)

2016

נשים מועסקות, לפי משלח יד (סיווג 2011)

2016

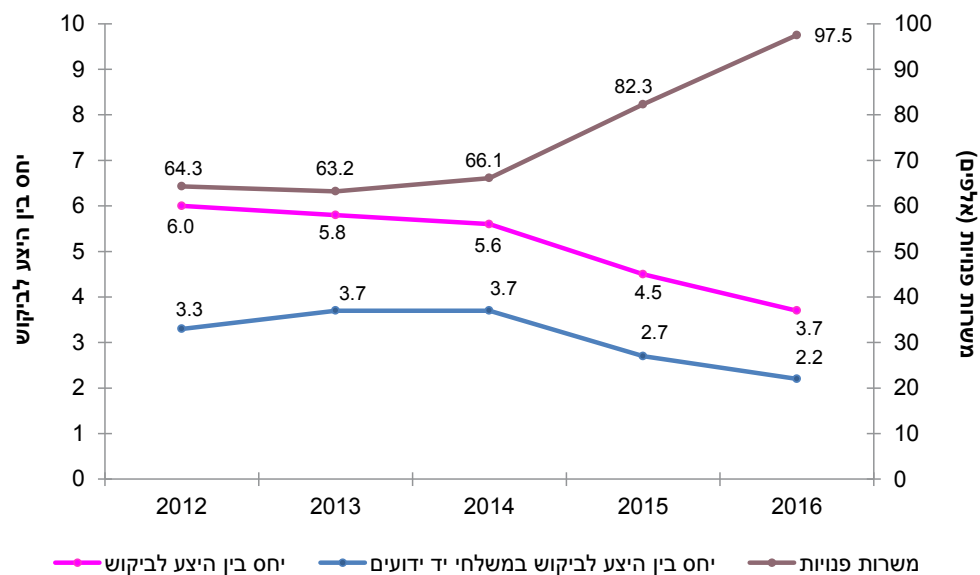
היצע וביקוש בשוק העבודה

להיצע עבודה (מחפשי עבודה) שלושה רכיבים: מועסקים שעבדו בדרך כלל בהיקף חלקי שלא מרצון (18.4%), בלתי מועסקים (45.9%) ומי שאינם משתתפים בכוח העבודה השבועי וחפשו עבודה בשנה האחרונה (35.7%). בשנת 2016 היה מספרם של מחפשי עבודה כ-364 אלף. מספרם של מחפשי עבודה שמשלח היד שלהם ידוע היה כ-57% (כ-208 אלף) מהיצע העבודה הכללי בשנה זו.

הביקוש לעובדים (משרות פנויות) עלה ל-97.5 אלף בממוצע לחודש בשנת 2016 (לעומת 82.3 אלף בממוצע לחודש בשנת 2015). היחס בין ההיצע לביקוש ירד ל-3.7 בשנת 2016 (מ-4.5 בשנת 2015).

משרות פנויות והיחס בין היצע לביקוש

2016-2012

משרות שכיר ושכר

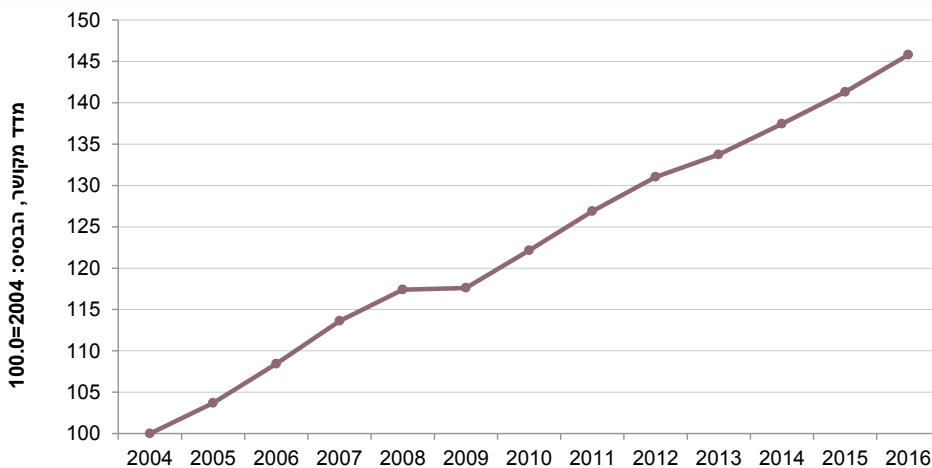
משרות שכיר

מספר משרות השכיר של כלל העובדים במשק (עובדים ישראלים ועובדים זרים) בשנת 2016 היה 3.688 מיליון, עלייה של 3.5% לעומת שנת 2015 (3.564 מיליון).

מספר משרות השכיר של **עובדים ישראלים** היה 3.494 מיליון (94.7% מכלל משרות השכיר במשק), עלייה של 3.2% לעומת שנת 2015 (3.386 מיליון). בשנים 2005-2016 עלה מספר משרות השכיר של עובדים ישראלים ב-40.6%.

מדד משרות שכיר של עובדים ישראלים

2016-2004

מכלל ענפי הכלכלה, המספר הגדול ביותר של משרות שכיר (של עובדים ישראלים) היה בענף החינוך - 489.0 אלף (14.0%), בענף "מסחר סיטוני וקמעוני ותיקון כלי רכב מנועיים" - 479.6 אלף (13.7%), בענף "שירותי בריאות, רווחה וסעד" - 395.4 אלף (11.3%) ובענף "תעשייה" - 346.7 אלף (9.9%).

מספר משרות השכיר של **עובדים זרים** (עובדים מחו"ל ועובדים מהרשות הפלסטינית) היה 194.0 אלף (5.3% מכלל משרות השכיר במשק), עלייה של 9.1% לעומת שנת 2015 (177.7 אלף).

מכלל משרות השכיר של העובדים הזרים, עובדים מחו"ל היו 59.2% (114.8 אלף). מספרם עלה ב-4.3% לעומת שנת 2015 (110.1 אלף). המספר הגדול ביותר של משרות שכיר (של עובדים מחו"ל) היה בענף "שירותי בריאות, רווחה וסעד" (33.0 אלף). בענף זה כשליש מכלל משרות השכיר של העובדים מחו"ל.

מכלל משרות השכיר של העובדים הזרים, עובדים מהרשות הפלסטינית היו 40.8% (79.2 אלף). מספרם עלה ב-17.1% לעומת שנת 2015 (67.6 אלף).

משרות שכיר, לפי מגזר

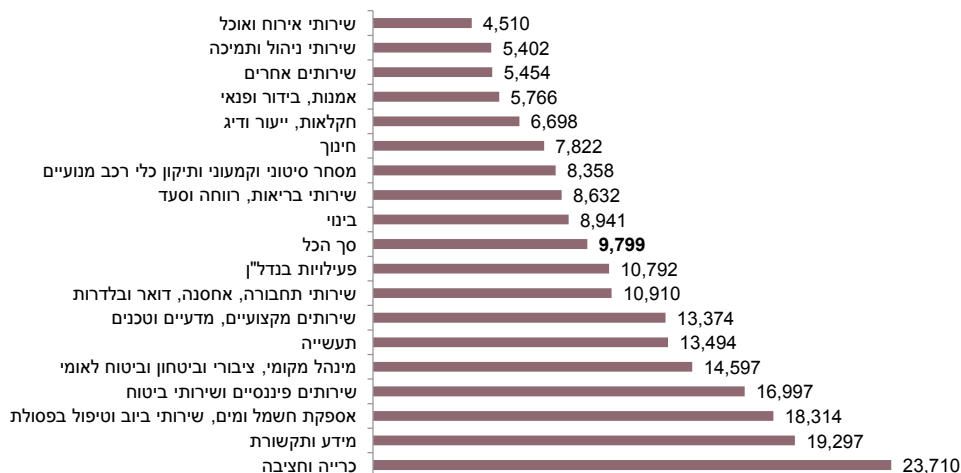
מכלל משרות השכיר במשק (עובדים ישראלים), המגזר הגדול ביותר היה מגזר החברות הלא-פיננסיות - 65.0% (2.270 מיליון). המגזר הממשלתי היה 18.2% (637.5 אלף), מגזר המלכ"רים הפרטיים - 7.0% (243.2 אלף), מגזר משקי הבית - 6.9% (239.6 אלף), ומגזר החברות הפיננסיות - 3.0% (103.2 אלף).

שכר חודשי ממוצע למשרת שכיר

בשנת 2016 השכר החודשי הממוצע למשרת שכיר (במחירים שוטפים) של כלל העובדים במשק (עובדים ישראלים ועובדים זרים) היה 9,557 ש"ח, עלייה של 2.2% לעומת שנת 2015 (9,347 ש"ח). השכר החודשי הממוצע (במחירים שוטפים) של **עובדים ישראלים** היה 9,799 ש"ח, עלייה של 2.3% לעומת שנת 2015 (9,576 ש"ח). מכלל ענפי המשק, העלייה הגדולה ביותר בשכר החודשי הממוצע הייתה בענף "מידע ותקשורת" - בענף זה עלה השכר ב-5.3% לעומת שנת 2015 (18,320 ש"ח). השכר החודשי הממוצע של **עובדים מחו"ל** היה 5,739 ש"ח, עלייה של 6.6% לעומת שנת 2015 (5,385 ש"ח).

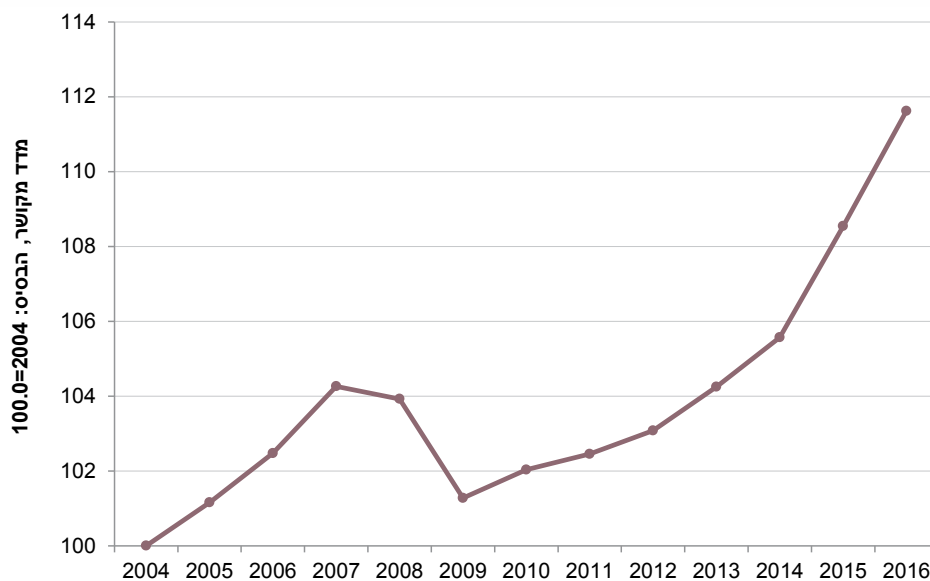
שכר חודשי ממוצע למשרת שכיר של עובדים ישראלים לפי ענף כלכלי (2011), במחירים שוטפים (ש"ח)

ממוצע 2016

בשנים 2005-2016 השכר החודשי הממוצע למשרת שכיר של עובדים ישראלים (במחירים קבועים)
עלה ב-10.3%.

מדד שכר חודשי ממוצע למשרת שכיר של עובדים ישראלים
במחירים קבועים
2016-2004

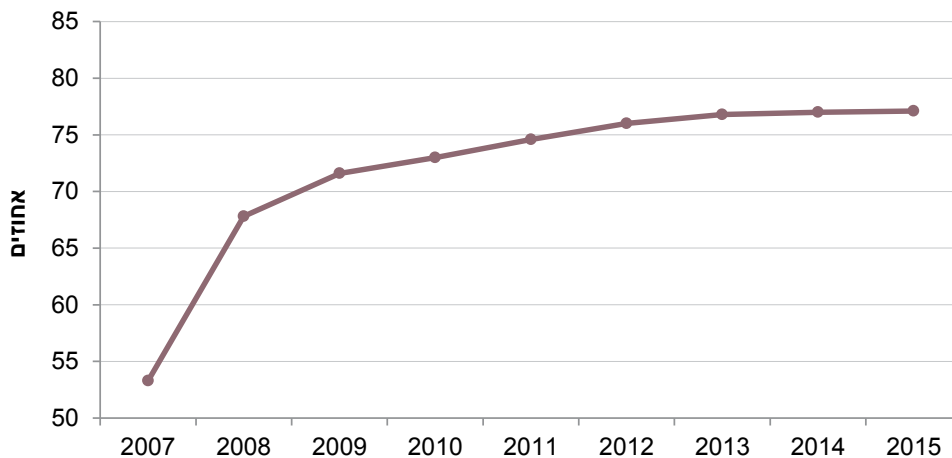
עובדים ישראלים בעלי ביטוח פנסיוני

בינואר 2008 פורסם "צו הרחבה לביטוח פנסיוני מקיף במשק", ולפיו על כל מעסיק להפריש תשלומים חודשיים לטובת ביטוח פנסיוני של העובד בקופת גמל או בקרן פנסיה. עיקר החוק - להפוך את ההפרשה לפנסיה מהטבה סוציאלית, הנתונה בידי המעסיק, לחובה ככל שאר ההפרשות החודשיות המנוכות מהמשכורת (כגון דמי ביטוח לאומי וביטוח בריאות).

עם החלת הצו, בשנת 2008, נצפתה עלייה חדה באחוז העובדים בעלי ביטוח פנסיוני בכלל ענפי המשק (67.8% לעומת 53.3% בשנת 2007). בשנת 2012 76.0% מהעובדים היו בעלי ביטוח פנסיוני, ומאז הוסיף האחוז לעלות בהדרגה עד ל-77.1% בשנת 2015.

עובדים ישראלים בעלי ביטוח פנסיוני

2015-2007

מקור הנתונים: רשות המסים.